

Beheerplan straatmeubilair Zuidplas

Zuidplas, 25 augustus 2025

Eindconcept versie 1.0

Inhoudsopgave

1	<u>INLEIDING</u>	4
1.1	DOELEN BEHEERPLAN STRAATMEUBILAIR	4
1.2	ALGEMEEN WETTELIJK KADER	4
1.3	WETTELIJK KADER AANSPRAKELIJKHEID	5
1.4	REIKWIJDTE EN UITGANGSPUNTEN BEHEERPLAN STRAATMEUBILAIR	5
1.5	LEESWIJZER	5
2	<u>AREAAL IN BEELD</u>	7
2.1	OP ORDE BRENGEN VAN DIGITALE BEHEERINFORMATIE	7
2.2	EVALUATIE KWALITEIT BEHEERDATA STRAATMEUBILAIR	7
3	<u>PRESTATIES EN RISICO'S</u>	9
3.1	FUNCTIONELE EN BEELDKWALITEIT STRAATMEUBILAIR	9
3.2	VEILIGHEID IN DE OPENBARE RUIMTE	9
3.3	PRESTATIES STRAATMEUBILAIR	9
3.4	RISICO'S	10
3.5	LEVENSZYCLUSANALYSE (LCA)	11
4	<u>INSPECTIE EN MONITORING</u>	12
4.1	INSPECTIERESULTATEN	12
5	<u>ONDERHOUDSSTRATEGIE</u>	15
5.1	STORINGSAFHANKELIJK ONDERHOUD (SAO)	15
5.2	GEBRUIKERSAFHANKELIJK ONDERHOUD (GAO)	15
5.3	TOESTANDSAFHANKELIJK ONDERHOUD (TAO)	15
5.4	STRATEGISCHE KEUZE: COMBINEREN VOOR MAATWERK	15
6	<u>MAATREGELEN</u>	16
6.1	DAGELIJKS ONDERHOUD (DO)	16
6.2	GROOT ONDERHOUD (GO)	16
6.3	VERVANGING (VV)	16
6.4	INTEGRAAL PROGRAMMEREN	16
6.5	MEERJAREN ONDERHOUDSPLAN (MJOP)	17

7	<u>TOEKOMSTVISIE EN FINANCIËEL KADER</u>	<u>18</u>
7.1	TOEKOMSTVISIE VOOR BEHEER	18
7.2	FINANCIËN	18
7.2.1	FINANCIËLE UITGANGSPUNTEN	18
7.2.2	KOSTEN ONDERHOUD TOT 2030.....	18
7.2.3	VERVANGINGSWAARDE	19
8	<u>CONCLUSIE.....</u>	<u>20</u>

1 Inleiding

Voor u ligt het beheerplan straatmeubilair van de gemeente Zuidplas. Dit plan beschrijft hoe de gemeente zorgt voor het beheer en onderhoud van het straatmeubilair. Deze objecten dragen bij aan een aantrekkelijke, functionele en veilige openbare ruimte en zijn van groot belang voor de leefbaarheid en het comfort van onze inwoners en bezoekers.

Het beheer van het straatmeubilair is een continu proces. Er wordt gestreefd naar een goede balans tussen effectiviteit, risico's en kosten. In dit beheerplan wordt een gestructureerde aanpak gehanteerd, waarbij data en inspecties centraal staan. Met behulp van een digitaal beheersysteem wordt de benodigde informatie actueel en inzichtelijk gehouden. Daarnaast ondersteunt een assetmanagementmodel bij het plannen en prioriteren van onderhoud en vervanging.

Dit beheerplan dient als richtinggevend document voor de periode 2026-2030. Het plan sluit aan bij de doelen van de gemeente: de openbare ruimte is goed, veilig en toekomstbestendig. We blijven inspelen op de veranderende behoeften van inwoners en zorgen ervoor dat het straatmeubilair optimaal blijft functioneren, door regelmatig te actualiseren en aan te passen aan nieuwe inzichten, wetgeving en beleidsontwikkelingen.

1.1 Doelen beheerplan straatmeubilair

De doelen zijn afgeleid van de wettelijke taak rond het bevorderen van de volksgezondheid en om de openbare ruimte veilig te houden. Daarnaast zijn doelmatigheidsaspecten opgenomen in het Collegeprogramma. De doelen geven een kader waarbinnen de beheertaken worden uitgevoerd en geven daarmee een beeld van de opgave waaraan de gemeente werkt.

De doelen voor het Beheerplan straatmeubilair zijn:

1. Bijdragen aan een goede volksgezondheid door een veilige openbare ruimte.
2. Bijdragen aan een schone en prettige leefomgeving.
3. Inwoners kwaliteit leveren tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

1.2 Algemeen wettelijk kader

De gemeente Zuidplas draagt als eigenaar en beheerder van de openbare ruimte de verantwoordelijkheid voor de veilige en goede technische staat van het straatmeubilair. In tabel 1.1 zijn de algemene wetten opgenomen die hiervoor gelden.

Tabel 1.1: Overzicht wettelijk kader

Wet/regelgeving	Inhoud	Invloed op straatmeubilair
Burgerlijk Wetboek	Bestuurlijke zorgplicht en aansprakelijkheid voor schade als gevolg van een onrechtmatige daad.	De gemeente Zuidplas moet kunnen aantonen wat zij heeft gedaan om de risico's voor de gebruikers van straatmeubilair te beperken door continu te monitoren en te onderhouden.
Wet milieubeheer	Afvalstoffen die alleen met beschermende maatregelen in het milieu kunnen worden afgevoerd.	Bij onderhoud en vervanging van straatmeubilair kunnen er afvalstoffen vrijkomen die vallen onder de Wet milieubeheer.
Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens (RVV 1990)	In het RVV zijn de verkeersregels en -tekens te vinden die in Nederland van toepassing zijn.	Verkeersborden moeten qua vorm, afmetingen, plaatsing en staat voldoen aan de normen in het RVV. Beschadigde of onleesbare borden moeten onderhouden of vervangen worden.
Wegenverkeerswet (WVW 1994)	Deze wet vormt de basis voor verkeersregelgeving in Nederland en regelt de aanbrengen en aanpassen van verkeersborden.	Verkeersborden moeten qua vorm, afmetingen, plaatsing en staat voldoen aan de normen in het WVW. Beschadigde of onleesbare borden moeten onderhouden of vervangen worden.

1.3 Wettelijk kader aansprakelijkheid

De artikelen BW6:174 en BW6:162 uit het Burgerlijk Wetboek zijn belangrijk voor het beheer van straatmeubilair. Artikel 6:174 gaat over de verantwoordelijkheid van de gemeente in de rol van beheerder als er schade ontstaat door gebrekkig straatmeubilair. Wanneer het straatmeubilair onvoldoende wordt onderhouden en dit tot schade leidt, kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld.

Artikel 6:162 gaat over onrechtmatige daad. Dit betekent dat de gemeente verantwoordelijk kan zijn voor schade als zij onvoldoende zorg heeft gedragen voor de veiligheid van het straatmeubilair, bijvoorbeeld door onvoldoende onderhoud of tijdige vervanging. Beide artikelen laten zien dat het belangrijk is dat de gemeente goed zorgt voor het onderhoud en de veiligheid van het straatmeubilair.

1.4 Reikwijdte en uitgangspunten beheerplan straatmeubilair

Het beheerplan straatmeubilair geldt voor alle objecten van het straatmeubilair die in beheer en/of eigendom zijn van de gemeente Zuidplas. Uitgangspunt is dat deze openbare ruimte, met het straatmeubilair als onderdeel daarvan, veilig is en dat de technisch noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd.

De kwaliteit van de openbare ruimte voldoet aan de geldende regelgeving. Daardoor wordt het risico op juridische aansprakelijkheid beperkt.

Dit plan gaat niet over extra doelen zoals minder CO₂-uitstoot, natuur of het aanpassen aan het klimaat. Het beheerplan richt zich uitsluitend op de wettelijke verplichtingen en het in stand houden van het huidige areaal en functionaliteit.

1.5 Leeswijzer

Na de inleiding in dit hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 het areaal beschreven. In hoofdstuk 3 komen de beoogde prestaties en risico's aan bod en in hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de inspectie en

monitoring. Hoofdstuk 5 beschrijft vervolgens de strategie en hoofdstuk 6 de daarbij behorende maatregelen. Hoofdstuk 7 behandelt de financiële uitgangspunten en in hoofdstuk 8 is de conclusie opgenomen.

2 Areaal in beeld

2.1 Op orde brengen van digitale beheerinformatie

Om het beheer van het straatmeubilair zo goed mogelijk te ondersteunen, wordt gewerkt volgens het ABC-principe. Dit houdt in dat het digitale beheersysteem Obsurv altijd voorzien moet zijn van actuele, betrouwbare en complete informatie. Actueel betekent dat de kerngegevens recent zijn aangepast, terwijl compleet inhoudt dat alle relevante gegevens beschikbaar zijn. Denk hierbij aan het aanlegjaar, materiaalsoorten en functies.

Er is al een inhaalslag gemaakt in de informatieachterstand, waardoor de gegevens beter op orde zijn. Door onderhoud, renovaties, vervangingen en uitbreidingen verandert het areaal continu. Om het beheerplan actueel te houden, worden wijzigingen in het areaal zo snel mogelijk verwerkt in Obsurv. Dit geldt niet alleen voor interne mutaties, maar ook voor de wijzigingen ten gevolge van de samenwerking met externe partijen zoals aannemers.

De beheerder moet goed kunnen plannen en begroten. Daarom worden de gegevens over het aanlegjaar zoveel mogelijk in Obsurv vastgelegd. Ook wordt bijgehouden welke onderhoudsmaatregelen al zijn uitgevoerd en welke nog moeten gebeuren, zodat de onderhoudsplanning actueel blijft.

Het actualiseren van het beheersysteem beperkt zich dus niet tot kerngegevens, maar omvat ook de volgende dynamische gegevens:

- Inspectieresultaten;
- Onderhoudsmaatregelpakketten en bijbehorende eenheidsprijzen.

2.2 Evaluatie kwaliteit beheerdata straatmeubilair

In het verleden is gestart met het goed op orde brengen van alle data rond straatmeubilair. Op dit vlak is al aanzienlijke voortgang geboekt. Voorheen werd vooral gefocust op veiligheid en leefbaarheidsaspecten (niet kapot, netjes) maar minder op het complete beeld van de te onderhouden assets. Deze inventarisatie is een zeer arbeidsintensief proces en dat loopt momenteel nog door. Revisies van nieuwe wijken zijn op dit moment nog niet allemaal verwerkt.

De belangrijkste assets zijn wel in dit beheerplan opgenomen. Een aantal objectcategorieën ontbreekt nog, zoals watertappunten, fietsenrekken, en enkele speciale objecten (bijv. kunstobjecten en brandblusvoorzieningen). Dit beheerplan bevat de stand van zaken zoals deze ten tijde van de inventarisatie voor dit beheerplan was opgenomen in het beheerprogramma (begin 2023). De informatie is daarmee nog niet compleet. In de loop van de tijd zal enige bijstelling nodig zijn. Verder moet nog besloten worden onder welk beheeronderdeel enkele assets vallen, zoals bijenhôtels, vogelhuisjes, ballenvangers en doelen, brug van draglineschotten, etc. Tussen verschillende beheerprogramma's vinden momenteel verrekeningen plaats. Er wordt onderzocht hoe dit efficiënter kan worden georganiseerd

Straatmeubilair is een asset met veel dynamiek, waarbij de orde van grootte wel kloppend te krijgen is, maar in detail zullen er altijd zaken overblijven die niet goed of niet actueel in de beheerdata opgenomen zijn. In de komende planperiode worden de nog ontbrekende zaken geïnventariseerd en wordt de data zo goed mogelijk op orde gebracht.

Beheerdata van het straatmeubilair is verdeeld over verschillende modules van Obsurv. In tabel 2.1 is te zien dat de afmetingen en het jaar van aanleg voor objectsoorten niet tot nauwelijks is geregistreerd.

Over het algemeen zijn van de ingevoerde assets de kerngegevens goed op niveau. De assets die in Obsurv staan, zijn echter nog niet compleet. De meeste “blinde vlekken” zitten bij nieuwe wijken waarvan de revisie nog niet goed is bijgewerkt.

Tabel 2.1: Evaluatie kerngegevens en dynamische data van straatmeubilair (de evaluatie is uitgevoerd op basis van data die begin 2023 was ingevoerd in Obsurv. De ingevoerde assets zijn echter nog niet compleet)

Beheergroep	Objectsoort	Kerngegevens				Dynamische data		
		Algemeen	Afmetingen	Aanlegjaar	Bouw- materiaal	Kwaliteit o.b.v. inspectie	Maatregel	Planjaar
Straatmeubilair	Picknickset	■	■	■	■	■	■	■
	Zitbank met rugleuning	■	■	■	■	■	■	■
	Zitbank zonder rugleuning	■	■	■	■	■	■	■
	Zitelement	■	■	■	■	■	■	■
Overige objecten	Rood-witte-paal	■	■	■	■	■	■	■
	Hekwerken	■	■	■	■	■	■	■
	Afvalbak	■	■	■	■	■	■	■
Inrichtingselementen	Ballenvangers	■	■	■	■	■	■	■
	Bijenhôtel	■	■	■	■	■	■	■
	Boomstam	■	■	■	■	■	■	■
	Brug van draglineschotten	■	■	■	■	■	■	■
	Doel	■	■	■	■	■	■	■
	Paraboolbeugel	■	■	■	■	■	■	■
	Picknickset	■	■	■	■	■	■	■
	Plantenbak (mobiel)	■	■	■	■	■	■	■
	Poef	■	■	■	■	■	■	■
	Zitbank met rugleuning	■	■	■	■	■	■	■
	Zitbank zonder rugleuning	■	■	■	■	■	■	■
	Zitelement	■	■	■	■	■	■	■
	Zwerfkeien	■	■	■	■	■	■	■
	Verkeersborden	Borden	■	■	■	■	■	■
Dragers		■	■	■	■	■	■	■

■	Data op orde
■	Data bijna op orde
■	Data in ontwikkeling
■	Data niet op orde

3 Prestaties en risico's

3.1 Functionele en beeldkwaliteit straatmeubilair

De openbare ruimte is het visitekaartje van de gemeente Zuidplas. Er zijn belangrijke redenen om te zorgen voor een bepaalde kwaliteit van de openbare ruimte. De gemeente heeft de verplichting om straatmeubilair in haar beheer, in een veilige staat te houden. Voor straatmeubilair geldt daarom vooral de afweging op veiligheid.

Beeldkwaliteit is bij straatmeubilair van ondergeschikt belang. Of het straatmeubilair er mooi uitziet, zegt niets over de mate waarin het zijn functie vervult.

3.2 Veiligheid in de openbare ruimte

De gemeente streeft ernaar om de veiligheid in de gehele openbare ruimte te waarborgen. Dus ook wanneer de beeldkwaliteit en functionele kwaliteit laag zijn, moet de situatie wel veilig zijn en blijven. Als dit door omstandigheden zoals een incident, vandalisme of slecht weer niet meer het geval is, wordt zo snel mogelijk ingegrepen. Er worden onmiddellijk maatregelen genomen zoals het herplaatsen of verwijderen van straatmeubilair om de openbare ruimte naar een veilig niveau te brengen.

De gemeente kan aansprakelijk worden gesteld voor schade als blijkt dat de openbare ruimte niet veilig genoeg is volgens wat mensen mogen verwachten gezien de situatie op dat moment. Het gaat daarbij om de verwachtingen die mensen redelijkerwijs kunnen hebben over hun veiligheid in de betreffende situatie.

3.3 Prestaties straatmeubilair

Het straatmeubilair moet niet alleen voldoen aan de wettelijke vereisten, maar ook aan aanvullende prestatie-eisen. Voor deze objecten zijn prestaties en risico's gedefinieerd die voortdurend worden gevolgd om functionaliteit, veiligheid en duurzaamheid te garanderen. De objecten spelen een belangrijke rol in het comfort, de functionaliteit en de uitstraling van de openbare ruimte, en vragen daarom om zorgvuldig beheer en onderhoud.

Net zoals bij andere beheergroepen, zijn voor het straatmeubilair prestatie-eisen opgesteld. Deze eisen richten zich niet alleen op technische aspecten, maar houden ook rekening met sociale, ecologische en economische waarden. Het straatmeubilair is daarnaast onderhevig aan risico's.

Voor de analyse van de risico's wordt gebruikgemaakt van de **Prestatiegestuurde Risicoanalyse (PRA)** volgens de RAMSSHEEPS-methode. RAMSSHEEPS is een Engels acroniem waarbij de letters staan voor Reliability (Betrouwbaarheid), Availability (Beschikbaarheid), Maintainability (Onderhoudbaarheid), Safety (Veiligheid), Security (Sociale veiligheid), Health (Gezondheid), Environment (Milieu en omgeving), Economics (Kosten(efficiëntie), Politics (Politiek en imago) en Sustainability (Duurzaamheid).

Tabel 3.1: RAMSSHEEPS-risicothema's

Aspect	Omschrijving	Kritische indicatoren	Wijze van aantonen
Betrouwbaarheid	Straatmeubilair moet voldoen aan de ontwerpisen en functioneren gedurende de levensduur naar behoren.	Schades die afbreuk doen aan de functie en veiligheid van de objecten (zoals loszittende onderdelen).	WA-inspecties.
Beschikbaarheid	Straatmeubilair is functioneel, tenzij gepland onderhoud anders vereist.	Beperkingen door calamiteiten (zoals stormschade of vandalisme) of onderhoud worden tot een acceptabel tijdsinterval beperkt.	Onderhouds- en vervangingsmaatregelen worden afgestemd op de gebruiker en omgeving.
Onderhoudbaarheid	Straatmeubilair wordt zo beheerd dat onderhoud efficiënt en met minimale hinder kan worden uitgevoerd.	Belemmeringen in de uitvoering van onderhouds- en vervangingsmaatregelen.	Onderhoudsmaatregelen kunnen cyclisch uitgevoerd worden met een acceptabele hoeveelheid hinder.
Veiligheid – stabiliteit en gebruik	Straatmeubilair is veilig voor alle gebruikers en de omgeving en voldoen aan (inter)nationale normen.	Aantal en aard van veiligheidsincidenten, gebreken die de veiligheid in gevaar brengen.	WA-inspectie en correctief onderhoud.
Sociale veiligheid	Straatmeubilair draagt bij aan een veilige en prettige omgeving.	Achterstallig onderhoud, en vandalisme kan bijdragen aan verloedering of onveiligheid.	Meldingen van gebruikers op sociale veiligheid en samenwerking met omwonende.
Gezondheid	Straatmeubilair draagt bij aan een gezonde leefomgeving.	Aanwezigheid van gevaarlijke stoffen en ARBO risico's tijdens onderhoud.	Materiaalkeuringen, naleving van ARBO-richtlijnen en gezondheidsvoorschriften.
Milieu en omgeving	Het beheer van straatmeubilair heeft een minimale impact op de omgeving.	Mate van (her)gebruik.	Monitoring van gebruikte materialen bij onderhoud en vervanging.
Kosten(efficiëntie)	Straatmeubilair wordt efficiënt beheerd, met een goede balans tussen onderhoud en investeringen.	Onverwachte kosten door vervroegde vervangingen.	Door cyclisch te inspecteren en de meerjarige onderhoudsplanning (MJOP) elk jaar te herzien, wordt een stabiel onderhoudsbudget geborgd. Daarbij is een zo laag mogelijke Total Cost of Ownership het uitgangspunt.
Politiek en imago	Straatmeubilair draagt bij aan de uitstraling en leefbaarheid van de gemeente.	Schades die mogelijk aanleiding geven tot klachten en imagoschade.	Tijdig handelen na klachten en onderhouds- en vervangingswerkzaamheden afstemmen met de omgeving.
Duurzaamheid	Straatmeubilair wordt zo onderhouden dat de levensduur maximaal wordt benut.	Te vroeg noodzakelijke vervangingen en verlies van functies.	Er wordt ingezet op het behalen van de levensduur door tijdig maatregelen te nemen, waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van circulaire materialen.

3.4 Risico's

De hierboven beschreven prestaties zijn nauw verbonden met diverse risico's. De belangrijkste interne en externe risico's voor straatmeubilair in de gemeente Zuidplas zijn:

- **Extreme weersomstandigheden:** Hevige regenval, stormen of langdurige droogte kunnen schade veroorzaken, zoals het omwaaien van objecten, corrosie door vocht, of verzakkingen van funderingen.
- **Onvoldoende middelen:** Beperkte budgetten of tekort aan personeel kunnen leiden tot achterstallig onderhoud. Door de aanleg van Cortelande ontstaat tijdelijk een situatie waarin hetzelfde budget een groter areaal moet dekken.
- **Technische gebreken:** Constructiefouten of verouderde materialen kunnen leiden tot een storing of ander defect, zoals instabiele zitbanken, beschadigde afvalbakken of slecht leesbare borden.
- **Veroudering en slijtage:** Straatmeubilair zijn onderhevig aan natuurlijke slijtage door intensief gebruik, blootstelling aan weersinvloeden en veroudering van materialen.
- **Vandalisme:** Straatmeubilair wordt regelmatig getroffen door vandalisme, zoals graffiti, vuurwerkschade of opzettelijke vernieling, wat leidt tot ongepland onderhoud.

Om bovengenoemde risico's te beheersen, zijn gerichte risicobeperkende maatregelen nodig (de zogenaamde mitigerende maatregelen). In combinatie met de resultaten uit de technische inspecties worden deze maatregelen afgestemd op de onderhoudsstrategie. Bovenstaande risico's worden met de volgende risicobeperkende maatregelen beheerst:

- **Cyclisch inspecteren:** Jaarlijkse toestandsinspecties waardoor slijtage en defecten vroegtijdig kunnen worden opgespoord en aangepakt. Periodieke controles op veiligheid en functionaliteit worden uitgevoerd om de risico's voor gebruikers te minimaliseren.
- **Jaarlijks herzien meerjarige onderhoudsplanung (MJOP):** Op basis van de inspectieresultaten wordt het MJOP jaarlijks herzien en worden, wanneer nodig, onderhoud en vervangingsmaatregelen naar voren gehaald of uitgesteld.
- **Integraal beheren:** Door integraal te beheren kunnen maatregelen voor verschillende beheergroepen worden samengevoegd tot één multidisciplinair project of gebiedsgerichte aanpak, waardoor de beschikbare middelen efficiënter kunnen worden benut.

3.5 Levenscyclusanalyse (LCA)

Door gegevens over het straatmeubilair en het onderhoud ervan te verzamelen, kan een levenscyclusanalyse worden uitgevoerd. Deze analyse helpt bij het plannen van onderhoudswerkzaamheden op een kostenefficiënte manier en voorkomt dat er onnodige reparaties of renovaties worden uitgevoerd. In de komende planperiode worden de lopende analyses op basis van verzamelde data opnieuw geëvalueerd. Daarbij kunnen voorstellen worden gedaan voor realistische afschrijvingsperioden.

4 Inspectie en monitoring

Inspectie en controle zijn een cruciaal onderdeel van effectief beheer en onderhoud van straatmeubilair. Voor het inspecteren van straatmeubilair wordt de soort “toestandsinspectie” toegepast.

De **toestandsinspectie** wordt uitgevoerd volgens de **CROW Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte (KOR)**.

4.1 Inspectieresultaten

In 2023 en 2024 zijn er voor een deel van het straatmeubilair toestandsinspecties uitgevoerd. Het doel van deze inspectie was om inzicht te krijgen in de onderhoudsstaat en de noodzakelijke onderhoudsmaatregelen in beeld te brengen. In het digitale beheersysteem Obsurv is een gedetailleerd inspectierapport van alle objecten opgenomen.

In totaal zijn 1.105 straatmeubilairobjecten, 8.629 borden en 5.804 dragers geïnspecteerd. In tabel 4.1 is vergeleken met het totale aantal objecten per beheerobjecttype. De beheerobjecten waarvan niet het volledige areaal is geïnspecteerd, zijn gemarkeerd in geel, oranje of rood, afhankelijk van de inspectiegraad.

De rood-witte-palen en inrichtingselementen worden niet geïnspecteerd omdat ervoor is gekozen deze objecten storingsafhankelijk te beheren.

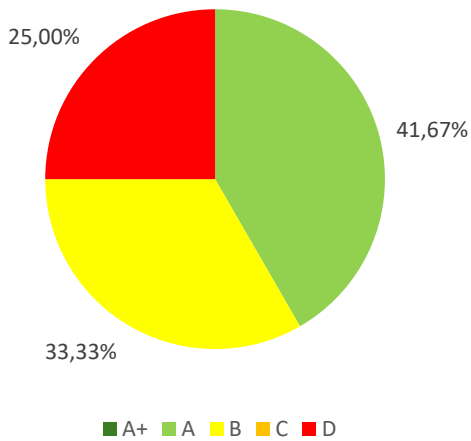
Tabel 4.1: Areaal versus geïnspecteerd areaal

Beheergroep	Objectsoort	Aantal (st)	Aantal geïnspecteerd (st)
Straatmeubilair	Picknickset	12	12
	Zitbank met rugleuning	274	274
	Zitbank zonder rugleuning	40	40
	Zitelement	18	18
Overige objecten	Rood-witte-paal	196	0
	Hekwerken	296	294
	Afvalbak	465	465
Inrichtings-elementen	Ballenvangers	25	0
	Bijenhotel	5	0
	Boomstam	1	0
	Brug van draglineschotten	1	0
	Doel	36	0
	Paraboolbeugel	18	0
	Plantenbak (mobiel)	50	0
	Poef	16	0
Zwerfkeien	2	0	
Verkeersborden	Borden	8.629	8.629
	Dragers	5.804	5.804
Totaal		15.937	

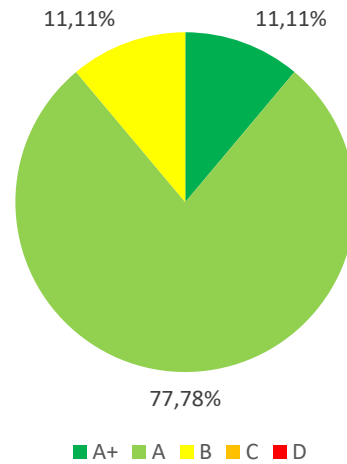
Met uitzondering van de picknicksets verkeert het areaal aan straatmeubilair in goede staat (stand van zaken begin 2023).

Hieronder zijn diagrammen opgenomen waarin de verdeling van de kwaliteitsniveaus van het straatmeubilair te zien is. Tijdens de toestandsinspectie van het straatmeubilair in 2023 zijn de typen *Bewegwijzering B* en *Straatnaambord* niet meegenomen, waardoor slechts 5.921 van de 8.629 (69%) geïnspecteerde borden een kwaliteitscore hebben gekregen.

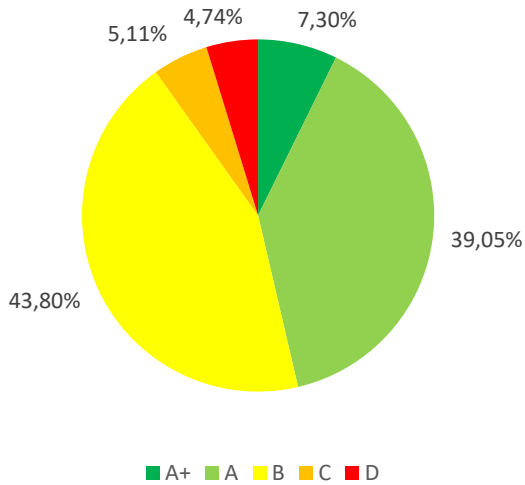
Kwaliteitsniveau Picknicksets

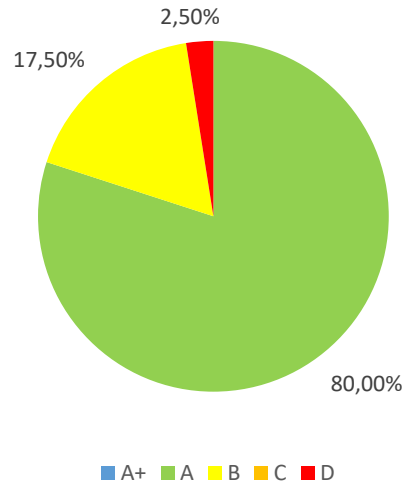
Kwaliteitsniveau Zitelementen

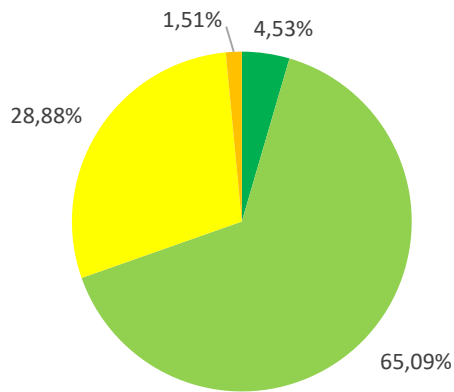
Kwaliteitsniveau Zitbanken met rugleuning

Kwaliteitsniveau Zitbanken zonder rugleuning

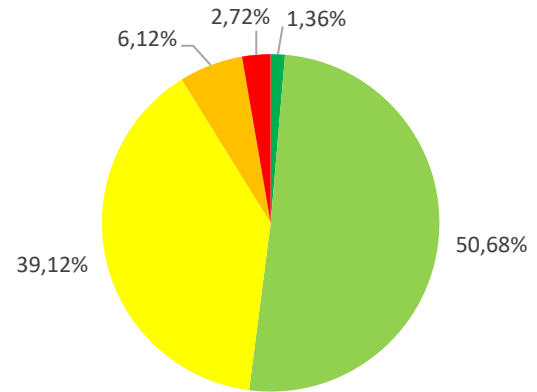

Kwaliteitsniveau Afvalbakken

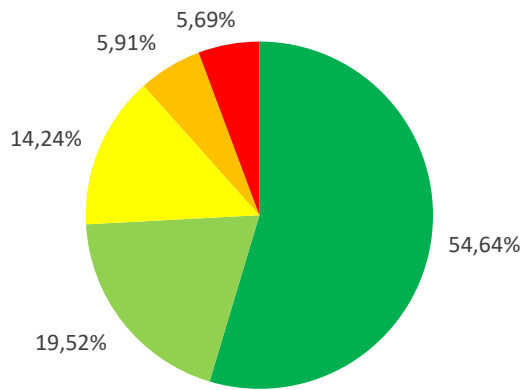
■ A+ ■ A ■ B ■ C ■ D

Kwaliteitsniveau Hekwerken

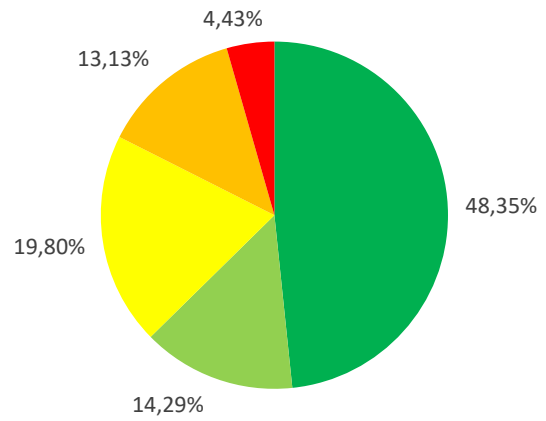
■ A+ ■ A ■ B ■ C ■ D

Kwaliteitsniveau Bebording

■ A+ ■ A ■ B ■ C ■ D

Kwaliteitsniveau Draggers

■ A+ ■ A ■ B ■ C ■ D

5 Onderhoudsstrategie

Voor het straatmeubilair zijn onderhoudsstrategieën bepaald. Daarbij zijn de volgende hoofdstrategieën gebruikt: **storingsafhankelijk onderhoud (SAO)**, **gebruikersafhankelijk onderhoud (GAO)** en **toestandsafhankelijk onderhoud (TAO)**. Hieronder wordt elk type onderhoud kort toegelicht.

5.1 Storingsafhankelijk onderhoud (SAO)

Deze strategie is geschikt voor objecten in de openbare ruimte waarvan een defect of storing geen directe grote gevolgen of kosten heeft. Deze strategie wordt toegepast bij eenvoudige of niet-kritieke objecten in de openbare ruimte, zoals een plantenbak of poef. Voor het overgrote deel van het straatmeubilair geldt dat de risico's op gevolgschade en onveilige situaties beperkt zijn, waardoor deze strategie veelvuldig wordt toegepast. Voor verkeersborden die vallen onder straatmeubilair geldt dat de risico's dermate groot kunnen zijn dat deze strategie niet als primaire strategie wordt ingezet.

5.2 Gebruikersafhankelijk onderhoud (GAO)

Bij gebruikersafhankelijk onderhoud wordt onderhoud uitgevoerd op basis van de intensiteit en frequentie van gebruik van het object in de openbare ruimte. Bij straatmeubilair waar de gebruiksbelasting voorspelbaar is wordt gebruikersafhankelijk onderhoud aanvullend toegepast. Zo kan op basis van de levensduur en het jaar van aanleg worden berekend wanneer een object onderhoud of vervanging behoeft. Dit is echter een theoretische aanpak, waardoor deze strategie slechts gebruikt wordt bij objecten waarvan de huidige kwaliteit onbekend is, zoals bloembakken waarvan inspectiedata (nog) ontbreken.

5.3 Toestandsafhankelijk onderhoud (TAO)

Toestandsafhankelijk onderhoud kijkt naar de werkelijke technische staat van een object. De onderhoudsmaatregelen (preventief en correctief) worden daarbij afgestemd op de geconstateerde gebreken. Voor deze onderhoudsstrategie speelt de volledigheid en betrouwbaarheid van de data een grote rol. Door de inspectiedata door de jaren heen te monitoren, wordt de degradatie van een object nauwkeurig in beeld gebracht en wordt er tijdig ingegrepen met onderhoud of vervanging.

5.4 Strategische keuze: Combineren voor maatwerk

De keuze voor een onderhoudsstrategie hangt af van verschillende factoren, zoals de prioriteit en het kritieke belang van het straatmeubilair, de kosten en de beschikbare technologie. Door onderhoud vooral te baseren op de technische staat van het straatmeubilair, en daarnaast storings- en gebruikersafhankelijk onderhoud op het juiste moment toe te passen, kan de gemeente Zuidplas kosten besparen, risico's verminderen en de kwaliteit van het straatmeubilair behouden. Dit vraagt om een flexibele aanpak waarbij kennis van de specifieke situatie van het straatmeubilair noodzakelijk is. Na elke inspectie wordt de onderhoudsstrategie opnieuw beoordeeld.

6 Maatregelen

Op basis van de inspectie zijn onderhoudsmaatregelen voor de periode van 2026 tot en met 2030 bepaald. Er wordt onderscheid gemaakt tussen Dagelijks onderhoud (DO), Groot onderhoud (GO - komt bij straatmeubilair bijna niet voor) en Vervangingen (VV). Deze verschillende onderhoudstypen worden hieronder kort toegelicht.

Het MJOP bevat de kosten voor onderhoud en vervanging per object.

6.1 Dagelijks onderhoud (DO)

Dit type onderhoud bestaat uit dagelijkse onderhoudsmaatregelen op reactieve basis zoals het storingsonderhoud. Daarnaast worden alle andere onderhoudsmaatregelen die zowel preventief als correctief van aard zijn beschouwd als DO.

Voorbeelden van dagelijks onderhoud zijn:

- Reinigen van de objecten.
- Vastzetten van de losse delen.
- Corrigeren van verzakte aansluitende verharding.
- Repareren van kleine gebreken.
- Verven.

6.2 Groot onderhoud (GO)

Kenmerkend voor groot onderhoud (GO) is dat het onderhoudsmaatregelen betreft die vooral correctief van aard zijn, waarbij het voor kan komen dat het object tijdelijk buiten gebruik wordt gesteld. Met betrekking tot de ernst en de omvang van de defecten moet bij groot onderhoud altijd worden afgewogen of het herstel zinvol is of dat tot vervanging (VV) van (een onderdeel van) een object moet worden overgegaan.

Voor straatmeubilair geldt dat groot onderhoud over het algemeen gelijk staat aan het vervangen van een asset en daarom vrijwel niet voorkomt.

6.3 Vervanging (VV)

Kenmerkend voor vervangingen (VV) is dat het is gericht op noodzakelijk aanpassingen van het straatmeubilair, omdat het object niet meer voldoet aan de gestelde prestatie-eisen. VV wordt uitgevoerd wanneer het straatmeubilair niet meer door GO in stand kan worden gehouden. VV heeft geen betrekking op losse bouwdelen (planken, gaas, etc.) maar op het gehele object.

Bij vervanging wordt altijd eerst een afweging gemaakt of de asset nog noodzakelijk is voor het bevorderen van de leefbaarheid, beeldkwaliteit en veiligheid van de openbare ruimte. Waar dit niet het geval is, wordt de asset weggehaald en niet meer vervangen.

Waar dit mogelijk is wordt gestreefd naar herplaatsen van nog in goede staat verkerend materiaal dat vrij is gekomen elders in de gemeente. Hergebruik wordt zo bevorderd.

6.4 Integraal programmeren

Streven is integraal programmeren, maar dit streven wordt losgelaten wanneer de veiligheid in het geding is of wanneer het om andere redenen echt niet mogelijk is.

Integraal programmeren zorgt voor minder overlast voor inwoners en soms lagere kosten, doordat

werkzaamheden efficiënter worden uitgevoerd. Soms vallen de kosten hoger uit, omdat andere onderdelen te vroeg worden vervangen (niet alle onderdelen bereiken tegelijkertijd het einde van hun levensduur). Het wordt bovendien steeds ingewikkelder om alles integraal aan te pakken. Dit komt bijvoorbeeld door personeels- en planningsproblemen bij leveranciers en aannemers.

Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in de gemeente Zuidplas vraagt primair om een integrale analyse, waarin samenwerking centraal staat. Door de instandhoudingsbehoeften van alle beheergroepen in kaart te brengen, kunnen onderhoudsmaatregelen efficiënt worden gepland en uitgevoerd.

Dagelijks onderhoud aan straatmeubilair wordt over het algemeen vormgegeven als monodisciplinair project. Waar hergebruik mogelijk is, wordt dit toegepast.

Wanneer GO-maatregelen of reconstructies gepland worden, raken deze niet alleen het straatmeubilair, maar ook andere beheergroepen. Dit leidt tot een integrale afweging van de beste aanpak.

6.5 MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP)

In het MJOP zijn alle kosten opgenomen die nodig zijn voor het onderhoud in de periode 2026-2030 en voor de vervanging in de periode 2026-2030. Voor elk object zijn het dagelijks onderhoud en de gangbare levensduur opgenomen, inclusief een kostenraming. Voor de vervangingen zijn eenmalige kosten opgenomen; deze kosten komen na het jaar van uitvoering niet meer voor.

Op basis van de inspectie is voor elk object bepaald in welk jaar het eerstvolgende onderhoud nodig is. Ook is het jaar waarin vervanging van een object noodzakelijk is opgenomen.

7 Toekomstvisie en financieel kader

7.1 Toekomstvisie voor beheer

Het werk van BOR bestaat uit het uitvoeren van beheer op basis van dit beheerplan. Op dit moment is er sprake van een flinke achterstand, waardoor niet al het beheer kan worden uitgevoerd zoals gepland.

De komende jaren wordt er gewerkt om te voorkomen dat deze achterstand verder oploopt. Over vijf jaar wordt een stabiel beheerniveau bereikt: er wordt dan precies genoeg gedaan om niet verder achterop te raken. Vanaf dat moment kan worden gewerkt aan het inhalen van de achterstand. Dan ontstaat er ruimte om uitgesteld beheer alsnog uit te voeren.

Er wordt erkend dat dit een langdurig proces is. Met een goede planning, samenwerking en focus kan er stap voor stap worden toegewerkt naar volledig beheer volgens de plannen.

In de volgende paragraaf is opgenomen welke middelen daarvoor noodzakelijk zijn.

7.2 Financiën

7.2.1 Financiële uitgangspunten

In de ramingen is met de volgende zaken rekening gehouden:

- Prijspeil 1 januari 2025
- Areaalomvang 1 januari 2025
- Bedragen zijn inclusief VAT, verkeers- en milieumaatregelen maar exclusief:
 - Kapitaallasten
 - Doorberekening interne producten zoals de kosten van de buitendienst
 - Personeelskosten BOR
 - Softwarecontracten die beheerd worden door ICT
 - BTW
- Investerings van meubilair worden gedekt vanuit het investeringsbudget wegen, met uitzondering van het meubilair op speelplaatsen.
- Het budget voor groot onderhoud en investeringen bereikt pas in 2030 de omvang die benodigd is. Dit betekent dat de achterstand de komende beheerplanperiode nog verder toeneemt en pas in de volgende beheerplanperiode af gaat nemen.
- De omvang van de personele capaciteit zal in deze beheerplanperiode naar rato mee moeten groeien met de budgetten. Hiervoor zullen ambtelijk separate plannen ontwikkeld worden.

7.2.2 Kosten onderhoud tot 2030

In tabel 7.1 zijn de kosten voor het onderhoud en vervangen van straatmeubilair in de planperiode 0 tot 5 jaar weergegeven, inclusief de bijkomende kosten die hierboven staan beschreven.

Tabel 7.1: Kosten voor het onderhoud en vervangen van het straatmeubilair in de periode 2026-2030

Straatmeubilair	2026	2027	2028	2029	2030	totaal 2030	2026-
Dagelijks onderhoud	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000	325.000
Groot onderhoud	0	0	0	0	0	0	
Investering	0	0	0	0	0	0	

7.2.3 Vervangingswaarde

In tabel 7.2 is de vervangingswaarde van het areaal uitgesplitst per objecttype. De vervangingswaarde van het totale areaal Straatmeubilair is € 7,7 miljoen.

Tabel 7.2: Vervangingswaarde

Beheergroep	Objectsoort	Aantal (st)	Levensduur	Vervangingswaarde (€)
Straatmeubilair	Picknickset	12	15	€ 18.000
	Zitbank met rugleuning	274	15	€ 274.000
	Zitbank zonder rugleuning	40	15	€ 40.000
	Zitelement	18	15	€ 9.000
	Totaal	344		€ 341.000
Overige objecten	Rood-witte-paal	196	15	€ 29.500
	Hekwerken	296	30	€ 2.723.500
	Fietsvoorziening	365	30	€ 36.500
	Afvalbak	465	15	€ 307.500
	Totaal	1.006		€ 3.060.500
Verkeersborden	Borden	9.316	15	€ 1.863.500
	Dragers	6.152	25	€ 492.500
	Totaal	15.468		€ 2.356.000
Totaal excl. VAT, verkeersmaatregelen, etc.		16.972		€ 6.159.000
Totaal incl. VAT, verkeersmaatregelen, etc.		16.972		€ 7.699.000

8 Conclusie

Het areaal aan straatmeubilair dat in 2023 geïnventariseerd was, verkeert in een redelijke tot goede staat van onderhoud. Uitzondering hierop vormen de picknickbanken. Hiervan is 25 % in slechte staat.

Momenteel is het areaal straatmeubilair in beheer bij Zuidplas nog niet volledig in beeld, er ontbreken nog flink wat assetsgroepen. De komende planperiode staat in het teken van het compleet maken van dit beeld. Als straatmeubilair onveilig is of zodra ze onveilig worden, wordt zo spoedig mogelijk ingegrepen. Als dit leidt tot budgettaire problemen wordt hierover in de P&C cyclus gerapporteerd.